

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Konkurs Przedmiotowy w ramach projektu „Z peryferii do centrum” – rok szkolny 2010/11* Etap II

TEST z CHEMII składa się z 4 pytań, na które jest jedna prawidłowa odpowiedź i 3 zadań otwartych
Czas na rozwiązanie testu – 45 minut. POWODZENIA !

---

1. Sole wykorzystujemy w kuchni (przyprawy potraw), w medycynie jako elektrolity, itd. Do kolby miarowej o poj. 100 cm^3 wiano 50 cm^3 wody destylowanej a następnie wsypano $0,585 \text{ g NaCl}$; $1,11 \text{ g CaCl}_2$ i $1,625 \text{ g FeCl}_3$. Następnie uzupełniono kolbę do kreski. Oblicz stężenie molowe anionów chlorkowych w roztworze.

- a) 0,03
- b) 0,06
- c) 0,3;
- d) 0,6.

2. Liczba izomerów amin o wzorze sumarycznym $\text{C}_3\text{H}_9\text{N}$ wynosi:

- a) 2;
- b) 3;
- c) 4;
- d) 6.

3. Promienie kationów metali są w porównaniu z promieniami macierzystych atomów:

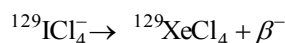
- a) mniejsze;
- b) większe;
- c) identyczne;
- d) większe lub mniejsze, zależnie od elektroujemności metalu.

4. Moment dipolowy cząsteczki azotu wynosi zero, ponieważ:

- a) atomy azotu są mało aktywne chemicznie;
- b) obydwaj atomy azotu charakteryzują się jednakową elektroujemnością;
- c) atomy azotu połączone są wiązaniem potrójnym
- d) cząsteczka azotu jest liniowa.

5. Zapisać stałą równowagi reakcji: $2\text{CrO}_4^{2-} + 2\text{H}^+ = \text{Cr}_2\text{O}_7^{2-} + \text{H}_2\text{O}$ i wyjaśnić, jaki wpływ ma stężenie jonów wodorowych na stan równowagi tej reakcji.

6. Niektóre związki trudno jest otrzymać na drodze reakcji chemicznych, lecz dostępne są one stosunkowo łatwo na drodze przemian jądrowych. Przykładem może być tetrachlorek ksenonu(IV), który otrzymuje się w wyniku zajścia rozpadu promieniotwórczego według poniższego równania:

Zaproponuj, z czego można by otrzymać jon bromianowy(VII) na drodze podobnej przemiany.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

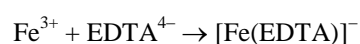
OPTIMA

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

7. Sól sodowo-wapniowa kwasu etylenodiaminotetraoctowego (EDTA) wykorzystywana jest w przemyśle spożywczym jako stabilizator wielu produktów, np. majonezu. Rola anionu tego kwasu polega na usuwaniu jonu żelaza(III) poprzez tworzenie trwałego związku koordynacyjnego (kompleksu) w myśl poniższego, uproszczonego równania reakcji:

Oblicz, ile mikrolitrów majonezu należy przeszukać, aby znaleźć jeden wolny jon Fe^{3+} . Przyjąć, że stężenie związku koordynacyjnego wynosi 10^{-5} mol/dm^3 , a jego stała trwałości $K_p=10^{25}$.

1																		18		
1 H wodor 1,01 2,2	2		liczba atomowa										13	14	15	16	17	2 He hel 4,00 -		
			nazwa																	
			masa atomowa																	
			elektroujemność (wg Allreda i Rochowa)																	
3 Li lit 8,94 1,0	4 Be beryl 9,01 1,5											5 B bor 10,81 2,0	6 C węgiel 12,01 2,5	7 N azot 14,01 3,1	8 O tlen 16,00 3,5	9 F fluor 18,00 4,1	10 Ne neon 20,18			
11 Na sód 22,99 1,0	12 Mg magnez 24,31 1,2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13 Al glin 26,98 1,5	14 Si krzem 28,09 1,7	15 P fosfor 30,97 2,1	16 S siarka 32,06 2,4	17 Cl chlor 35,42 2,8	18 Ar argon 39,95			
19 K potas 39,10 0,9	20 Ca wapń 40,08 1,0	21 Sc skand 44,96 1,2	22 Ti tytan 47,90 1,3	23 V wanad 50,94 1,5	24 Cr chrom 52,0 1,6	25 Mn mangan 54,94 1,6	26 Fe żelazo 55,85 1,6	27 Co kobalt 58,93 1,7	28 Ni nikiel 58,71 1,8	29 Cu miedź 63,54 1,8	30 Zn cynk 65,37 1,7	31 Ga gal 69,72 1,8	32 Ge german 72,59 2,0	33 As arsen 74,92 2,2	34 Se selen 78,96 2,5	35 Br brom 79,91 2,7	36 Kr krypton 40,08			
37 Rb rubid 85,47 0,9	38 Sr stront 87,62 1,0	39 Y itr 88,91 1,1	40 Zr cykon 91,22 1,2	41 Nb niob 92,91 1,2	42 Mo molibden 95,94 1,3	43 Tc technet [98] 1,4	44 Ru ruten 85,47 0,9	45 Rh rod 102,9 1,5	46 Pd pallad 106,4 1,4	47 Ag srebro 107,9 1,4	48 Cd kadm 112,4 1,5	49 In ind 114,8 1,5	50 Sn cyna 118,7 1,7	51 Sb antymon 121,8 1,8	52 Te tellur 127,6 2,0	53 I jod 126,9 2,2	54 Xe ksenon 131,3			
55 Cs cez 132,9 0,9	56 Ba bar 137,3 1,0	57 La* lantan 138,9 1,1	72 Hf hafn 178,5 1,2	73 Ta tantal 181,0 1,3	74 W wolfram 183,9 1,4	75 Re ren 186,2 1,5	76 Os osm 190,2 1,5	77 Ir iryd 192,2 1,6	78 Pt platyna 195,1 1,4	79 Au złoto 197,0 1,4	80 Hg rtęć 200,6 1,5	81 Tl tal 204,4 1,4	82 Pb ołów 207,2 1,6	83 Bi bismut 209,0 1,7	84 Po polon [210] 1,8	85 At astat [210] 2,0	86 Rn radon [222]			
87 Fr frans [223] 0,9	88 Ra rad [226] 1,0	89 Ac** aktyn [227] 1,0																		
		* lantanowce	58 Ce cer 140,1 1,1	59 Pr prazeodym 140,9 1,1	60 Nd neodym 144,2 1,1	61 Pm promet [145] 1,1	62 Sm samar 150,4 1,1	63 Eu europ 152,0 1,0	64 Gd gadolin 157,3 1,1	65 Tb terb 159,0 1,1	66 Dy dysproz 162,5 1,1	67 Ho holm 164,9 1,1	68 Er erb 167,3 1,1	69 Tm tul 168,9 1,1	70 Yb iterb 173,0 1,1	71 Lu lutet 175,0 1,1				
		** aktynowce	90 Th tor 232,0 1,1	91 Pa protaktyn 231,0 1,1	92 U uran 238,0 1,1	93 Np neptun [237] 1,1	94 Pu pluton [244] 1,1	95 Am ameryk [243] 1,1	96 Cm kiur [247] 1,1	97 Bk berkel [247] 1,1	98 Cf kaliforn [251] 1,1	99 Es einstein [254] 1,1	100 Fm ferm [257] 1,1	101 Md mendelew [257] 1,1	102 No nobel [255] 1,1	103 Lr lorens [260] 1,1				